Сьогодні 29.01.2024 **Υροκ №37**

Відносна густина газів. Обчислення з використанням відносної густини газів

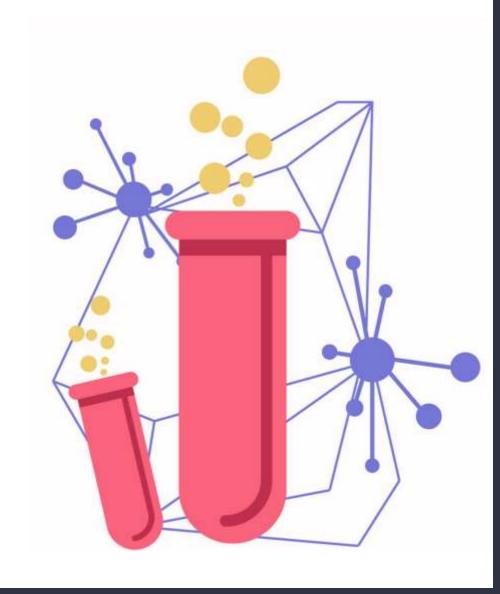
Повідомлення мети уроку

Ви зможете:

- давати визначення відносної густини газів;

- розрізняти густину речовини та відносну густину газів;

- обчислювати відносну густину газу за іншим газом.

Хімічний диктант

Молярна маса – це маса 1 моль реч

Так

Одиниця вимірювання молярного об'єму

Так

Молярна маса чисельно дорівнює молярн

Hi

В 1 моль речовини міститься 22,4 атомів аб

Hi

Стала Авогадро безрозмірна велич

Hi

Молярний об'єм газу за (н.у.) дорівнює 2

Так

В однакових об'ємах різних газів за одна міститься однакова кількість моле

Так

Мотивація навчальної діяльності

Під час вивчення речовин та явищ не обійтися без порівнянь. Їх здійснюють за різними характеристиками масою, розмірами, зарядами структурних частинок, фізичними чи хімічними властивостями. А за якими характеристиками можна порівняти гази?

Заповніть таблицю

Формула газу	Кількість речовини	Молярна маса	Maca	Об'єм
N ₂	1 моль			
02	0,5 моль			
H ₂	1 моль			
CO ₂	2 моль			
CH ₄	2 моль			
NH ₃	0,5 моль			

Проблемне питання

Як встановити, легший чи важчий певний газ за повітря?

Достатньо заповнити певним газом гумову кульку і відпустити її.

Закон Авогадро

В однакових об'ємів різних газів за однакових умов міститься однакове число молекул:

V(A)=V(B), N(A)=N(B)

Маси однакових об'ємів різних газів за однакових умов, співвідносяться між собою, як їхні молярні маси: $\frac{m(A)}{m(B)} = \frac{M(A)}{M(B)}$

Пригадай

Густина - величина, яка показує масу речовини у певному об'ємі.

$$p = \frac{m}{V}$$

де ρ («ро») – густина, m – маса речовини, V – об'єм речовини

Оскільки m =
$$\mathbf{v} \cdot \mathbf{M}$$
 i V= $\mathbf{v} \cdot \mathbf{Vm}$, p= $\frac{\mathbf{v} \cdot \mathbf{M}}{\mathbf{v} \cdot \mathbf{Vm}} = \frac{\mathbf{M}}{\mathbf{Vm}}$

Оскільки молярний об'єм різних газів за однакових умов є величиною постійною і дорівнює 22,4 л/моль, то густина газу буде визначатись тільки його молярною масою: ρ (A) =M(A).

Формування поняття «відносна густина»

Відносна густина — це величина, яка показує, у скільки разів один газ важчий за інший за даних умов.

$$D_A(B) = \frac{p(B)}{p(A)} = \frac{M(B)}{M(A)}$$
, де D — відносна густина газів.

Відносна густина є величиною безрозмірною.

Формування поняття «відносна густина»

Відносна густина – D.

Відносна густина газу A за газом В показує, у скільки разів газ A важчий за газ B $D = \frac{M(A)}{M(B)}$ $D = \frac{Mr(A)}{Mr(B)}$

* Умова: беруться однакові об'єми газів А і В

Розгляд прикладів

Відносна густина за воднем:

$$D_{H2}(A) = \frac{M(A)}{M(H2)} = \frac{M(A)}{2}$$

$$M = 2 \cdot D_{H2}$$

Відносна густина за киснем:

$$D_{O2}(A) = \frac{M(A)}{M(O2)} = \frac{M(A)}{32}$$

$$M = 32 \cdot D_{02}$$

Відносна густина за повітрям:

Dnob. (A) =
$$\frac{M(A)}{29}$$

Пригадайте

У 7 класі ви вивчали добування й збирання кисню. Поміркуйте, як треба розташовувати посудину для збирання газуватої речовини, легшої за повітря, щоб зібрати її способом витіснення повітря.

Обчисліть, у скільки разів азот важчий за гелій.

Дано:

азот N_2 і гелій Не

D_{He} - 3

Розв'язання:

1.Запишемо формулу знаходження відносної густини газу азоту за гелієм:

$$D_{He} = \frac{M(N_2)}{M(He)}$$

2.3находимо молярні маси поданих речовин:

$$M(N_2) = 2 \cdot 14 = 28 \ г/моль$$

3.3находимо відносну густину газів:

$$D_{He} = \frac{28 \text{ г/моль}}{4 \text{ г/моль}} = 7$$

Відповідь: азот важчий за водень у 7 разів.

Відносна густина газу за повітрям дорівнює 2,45. Обчисліть молярну масу газу.

Дано:

 $D_{\text{повітря}} = 2,45$

М (газу) - ?

Розв'язання:

1.Запишемо формулу знаходження відносної густини:

$$D_{\text{повітря}} = \frac{M(\text{газу})}{M(\text{повітря})}$$
, $M(\text{повітря}) = 29 г/моль,$

звідси $M(rasy) = Д_{noвітря} \cdot M(noвітря)$

2. Знаходимо молярну масу газу:

 $M(rasy) = 2,45 \cdot 29 \ r/моль = 71 \ r/моль.$

Відповідь: молярна маса газу дорівнює 71 г/моль.

Знайти густину кисню за нормальних умов.

Дано: Розв'язання:

1.Запишемо формулу знаходження густини:

 $p = \frac{M}{Vm}$, де Vm = 22,4 л/моль.

2.3находимо молярну масу кисню:

 $M(O_2) = 2 \cdot 16 = 32 \Gamma / моль$

3.3находимо густину кисню:

$$p = \frac{32 \text{ г/моль}}{22,4 \text{ л/моль}} = 1,43 \text{ г/л}$$

кисень О,

ρ(O₂) - ?

Відповідь: густина кисню за нормальних умов дорівнює 1,43 г/л.

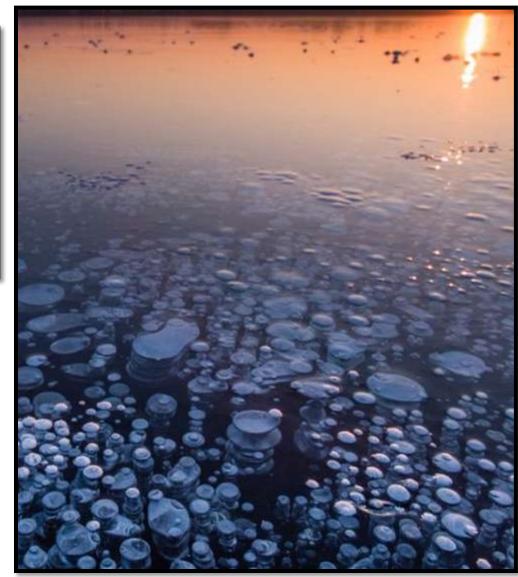

Цікаво знати

В Арктиці є море, яке постійно виділяє газ. Запаси його мільйони тон!

Знайти молярну масу газу, якщо його густина за воднем дорівнює 15.

Дано:

$$D_{H2} = 15$$

М (газу) - ?

1.Запишемо формулу знаходження відносної густини:

$$D_{H2} = \frac{M(rasy)}{M(H_2)}$$

Звідси $M(rasy) = D_{H2} \cdot M(H_2)$

2.3находимо молярну масу водню:

$$M(H_2) = 2 г/моль$$

3.3находимо молярну масу газу:

$$M(газу) = 15 \cdot 2 \ г/моль = 30 \ г/моль$$

Відповідь: молярна маса газу дорівнює 30 г/моль.

Знайти густину амоніаку за нормальних умов.

Дано:

pptx

амоніак NH₃

ρ (NH3)- ?

1.Запишемо формулу знаходження густини:

$$p = \frac{M}{Vm}$$
, де Vm = 22,4 л/моль.

2.3 находимо молярну масу амоніаку:

M (NH₃) =
$$14 + 3 \cdot 1 = 17$$
 г/моль.

3.3находимо густину амоніаку:

$$p = \frac{17\Gamma/MOЛЬ}{22,4 \ \pi/MOЛЬ} = 0,76 \ \Gamma/Л.$$

Відповідь: густина амоніаку за нормальних умов дорівнює 0,76 г/л.

Робота в зошиті

Що важче: 1 л кисню чи 1 л чадного газу CO (н.у.)? Відповідь обґрунтуйте.

Дано:

 $V(O_2)=V(CO)=1$ л

Порівняти маси-?

Кількість речовини обчислюємо за формулою $\mathbf{v} = \frac{\mathbf{V}}{\mathbf{V}_{m}}$ де \mathbf{V}_{m} — постійна величина і за н.у.

дорівнює 22,4 л/моль.

 $V(O_2)=V(CO)=1\pi: 22,4$ л/моль= 0,045 моль.

3 формули $v = \frac{m}{V}$, де $M = M_r$ г/моль, знаходимо масу $m = v \cdot M$

 $M_r(O_2) = 2 \cdot A_r(O) = 2 \cdot 16 = 32$, $M(O_2) 32$ г/моль.

m (O₂) = v (O₂) · M (O₂) = 0,045 моль · 32 г/моль = 28 г/моль.

 $M_r(CO) = A_r(C) + A_r(O) = 12 = 16 = 28$, M(CO) = 28 г/моль.

 $M(CO) = v(CO) \cdot M(CO) = 0,045$ моль · 28 г/моль = 1,26 г.

Отже, $m(CO) < m(O_2)$.

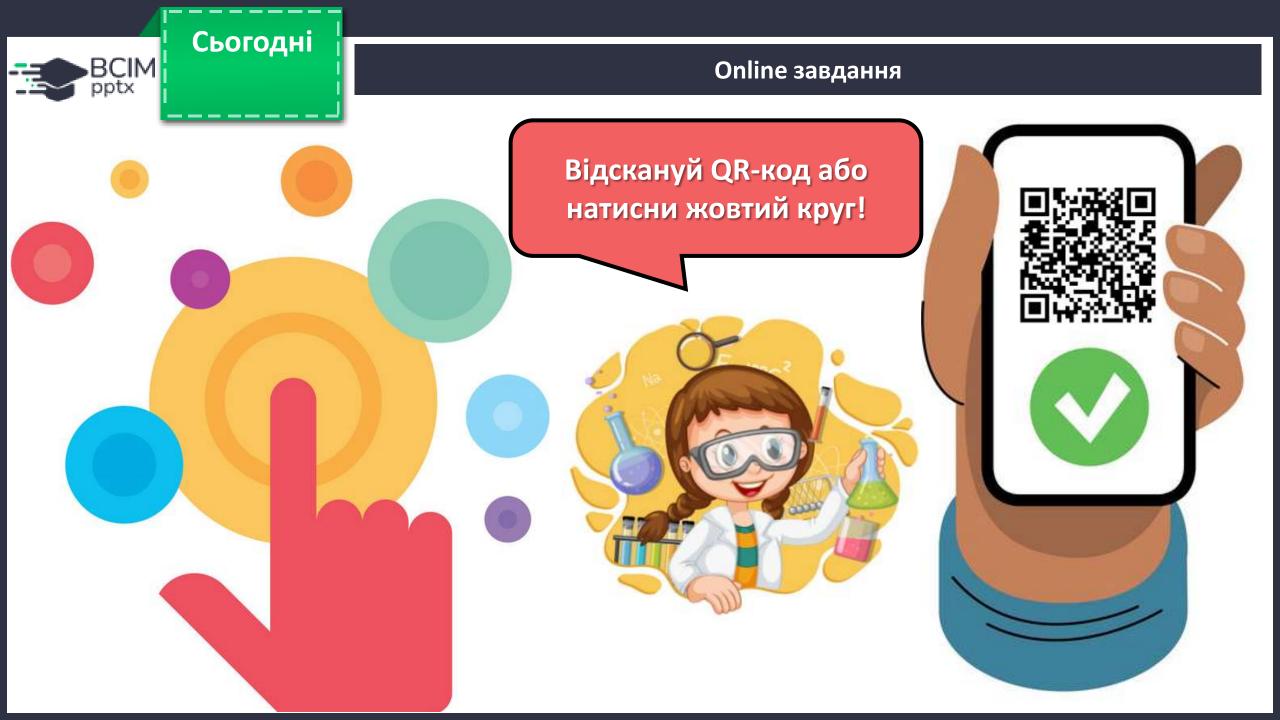

Робота в зошиті

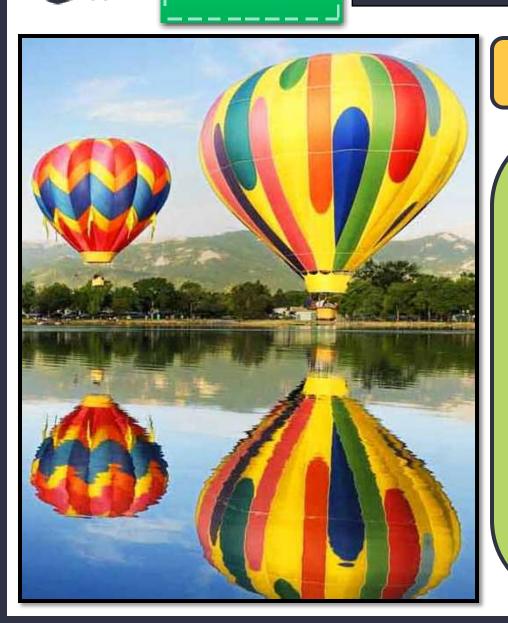

Ми звикли говорити й чути вислови порожня чашка, порожня банка. Чи правильно це? Наскільки важчою є насправді порожня посудина об'ємом 3 л, яку після викачування повітря герметично закрили, від тієї, що стоїть у кімнаті відкритою (н.у.)?

У відкритій посудині містяться 3 л. повітря, тому порожня посудина, яку після викачування повітря герметично закрили, буде легша на величину маси повітря об'ємом 3 л.Кількість речовини обчислюємо за формулою $v = \frac{V}{Vm}$, де V_m – постійна величина і за н.у. дорівнює 22,4 л/моль. v(повітря) = 0,134 моль. $m(\text{повітря}) = v(\text{повітря}) \cdot M(\text{повітря}) = 0,045 \cdot 29 = 1,305 г. Відповідь: відкрита посудина місткістю 3 л на 1,305 г важча, ніж порожня посудина, яку після викачування повітря герметично закрили.$

Проблемне питання

Чому злітають повіряні кулі?

Гелій, водень – гази, легші за повітря. Кулі, наповнені нагрітим повітрям, зручні тим, що температуру повітря в них а отже, і виштовхувальну силу, можна редагувати за допомогою газового газового пальника, розташованого під отвором, що знаходиться в нижній частині кулі.

Сьогодні

Тренувальні вправи

Виберіть формули газів, важчих за повітря:

CO₂

 N_2O

SO₂

 C_2H_4

NO

NH₃

Відповідь

BCIM

Формулюємо висновки

Густина - величина, яка показує масу речовини у певному об'ємі: $p=\frac{m}{v}$

Густину газу за нормальних умов можна обчислити за формулою: $p = \frac{m}{Vm}$

Відносна густина показує, у скільки разів один газ важчий за інший за даних умов.

$$D_{A}(B) = \frac{\rho(B)}{\rho(A)} = \frac{M(B)}{M(A)}$$

Відносна величина позначається D, поряд внизу вказується газ, за яким шукають відносну густину, це величина безрозмірна.

Перевір свої знання

Що характеризує фізична величина густина?

Дайте визначення відносної густини газів. За якою формулою її обчислюють?

Що необхідно знати для обчислення відносної густини одного газу за іншим?

Учням необхідно було дослідним шляхом добути та зібрати у пробірку нітроген(IV) оксид. Думки учнів щодо способу збирання цього газу розділились. Одні учні вирішили збирати нітроген(IV) оксид, тримаючи пробірку донизу дном, інші — догори дном. Поясніть, хто з них помилявся та чому.

Домашнє завдання

1 Обчисліть густину озону за воднем та повітрям.